

Kronik

Fotografiet fejres

Det kongelige Bibliotek markerede 150-året for fotografiets opfindelse med en udstilling, arrangeret af Billedsamlingen, i forhallen. I to dele:

En *fotohistorisk del*, omfattende karakteristiske eksempler fra ca. 1840 til ca. 1910, som f.eks. daguerreotypi, ambrotypi, ferrotypi og kalotypi. Af Billedsamlingens righoldige bestand af tidlige udenlandske fotografier vistes optagelser taget af internationalt berømte fotografer som Henry Fox Talbot, D.O. Hill & Robert Adamson, Calvert Jones, Maxime du Camp, Francis Frith, Roger Fenton og Eugene Constant. Af danske fotografer kan anføres Mads Alstrup, F. Petersen, J.L. Ussing, Søffren Degen, Thora Hallager, E. Lange, E. Rye med flere.

Udstillingens anden del beskæftigede sig med det kendte københavnske firma *Kgl. hoffotograf Peter Elfelt*.

Firmaet Elfelt har været i uafbrudt drift i snart hundrede år, og det har altid indtaget en særlig position blandt de københavnske fotografer. Peter Elfelt (1866-1931) etablerede sig i 1890 og udviklede snart sin virksomhed til tidens største og fornemmeste atelier. Han supplerede sin samling ved køb af ældre kollegers arkiver, og hans egen samling rækker således tilbage til 1860'erne. Foruden at være hoffets fotograf havde han også kunder i andre samfundslag. Han ejede periodens største private fotosamling, omfattende topografi, folkeliv, historiske begivenheder, interiører og portrætter. Billederne udmærker sig ved høj fotografisk kvalitet, de er vel komponerede og i teknisk henseende fremragende. Elfelt har derfor på markant vis dokumenteret en hel epoke.

"Middagsposten". Kulturvet.
28.7.1902.

Fotos fra Det kongelige
Biblioteks Elfelt-samling.

Mesteren. Bryderen og cirkusdirektøren
Magnus Bech-Olsen (1866-1932). 1897.

"Sommerglæder". 1901.

Kong Christian IX med sine børn: Kejserinde Dagmar af Rusland, hertuginde Thyra af Cumberland, kong Georg af Grækenland, dronning Alexandra af England. Fredensborg Slot. 1903.

Fra åbningen af udstillingen *Fotografiet 150 år*. Kulturminister Ole Vig Jensen får overrakt *Kongelig Hoffotograf Peter Elfelt* af førstebibliotekar Ib Rønne Kejlbo, Kort- og Billedafdelingen. Til venstre ses overbibliotekar Erland Kolding Nielsen.

Fotojubilæet gav desuden anledning til udgivelse af bogen *Kongelig Hoffotograf Peter Elfelt*. Bogen rummer en udvalgt fotokavalkade med billeder af en af dansk fotohistories store skikkelser.

Firmaets store negativsamling, som Det kongelige Bibliotek og Københavns Bymuseum erhvervede i 1981, tæller mere end 200.000 billeder. Disse billeder er sin periodes vigtigste kulturhistoriske illustrationsmateriale overhovedet.

Bogen, der er redigeret af Det kongelige Biblioteks Kort- og Billedafdeling, har først og sidst til formål af vise den interesserede benytter og offentligheden i videre forstand, hvilke historiske, kulturelle og kunstneriske rigdomme, der gemmer sig i Danmarks nationale billedsamling.

Det hebraiske sprog og dets genoplivelse

I anledning af 100-års jubilæet for genoplivelsen af det hebraiske sprog afholdtes 30. oktober - 1. november 1989 et symposium, arrangeret af Institut for orientalsk Filologi, Københavns Universitet, Amager.

Åbningen af symposiet fandt sted på Det kongelige Bibliotek med en gæsteforelæsning af Præsidenten for Det Hebraiske Sprogakademi, professor Joshua Blau, der forelæste over emnet *The Responsa of Maimonides*.

I forbindelse med symposiet arrangerede Det kongelige Biblioteks Jødiske Afdeling en udstilling med emnet *Den jødiske bog - jødiske sprog*.

Akademiet for det Hebraiske sprog

I 1889 oprettede Eliezer Ben Yehuda sammen med andre sproglærde i Jerusalem Va'ad HaLashon Halvrit, Komiteen for det hebraiske Sprog, med det formål at skabe et tidssvarende og fyldestgørende ordforråd, så hebraisk igen kunne blive et levende talesprog og lingua franca for jøder med forskellige tungemål. Desuden skulle sprogets orientalske karakter bibeholdes, både m.h.t. udtale, orddannelser og litterær stil. Nye ord blev dannet efter behov lige fra ord for dagligdags redskaber til økonomiske og politiske begreber. Ben Yehuda indsamlede materiale til en hebraisk ordbog, der skulle omfatte alle hebraiske ord med deres betydninger, etymologier og udvikling fra Bibelen og Talmud over middelalderens litteratur og op til hans egen tid. Han medtog også de ord, han selv havde skabt, således ordet for ordbog - *millon*. Efter staten Israels oprettelse i 1948 fik komiteen officiel status som *Akademiet for det hebraiske sprog* med 23 ordinære medlemmer, både sprogforskere og forfattere, og snesevis af rådgivere og underudvalg, og autoritet til sproglige spørgsmål. Foruden disse aktiviteter er akademiets største projekt at skabe en ny historisk ordbog over hele det hebraiske sprog, omfattende hebraiske tekster fra den tidligste tid og til i dag.

Hebraisk

Skønt hebraisk langsomt ophørte med at være et dagligt talesprog efter ødelæggelsen af det andet tempel i 70 f.v.t., fortsatte brugen af hebraisk som skriftsprog i hele diasporaen. Den religiøse litteratur og liturgi var primært på hebraisk, og de fleste jøder lærte derfor både at læse og skrive dette sprog. De hebraiske ord i Mishna, Tosefta, Talmud og Midrash, mishnahebraisk, dannede sammen med bibelsk hebraisk basis for den rige og varierede hebraiske litteratur i middelalderen. Arabiske værker om sprog og naturvidenskab, filosofi og teologi inspirerede jødiske lærde til at skrive om disse emner, og også poesien blev påvirket af arabisk digtekunst. Sproget blev imidlertid kun benyttet til religiøse og lærde formål og kom derfor til at mangle ord for sekulære begreber, men da behovet for et nationalsprog opstod i det 19. århundrede, kunne hele den litterære og sproglige arv udnyttes til at ud-

vikle hebraisk til de moderne tiders krav. Således har 60-70% af ordene i en moderne avistekst basis i den hebraiske bibel, 20% i Mishna, og resten er fra middelalderen eller nydannelser. Af de hyppigst brugte 1.000 ord er de 800 bibelske. Moderne hebraisk består af over 60.000 ord, hvoraf bibel- og mishnaordforrådet udgør 20.000, middelalderen bidrager med mindst 6.500, og omkring 15.000 er dannet i nyere tid. Hertil kommer fagsprogenes tusinder af termer.

Joseph Roth, 1894 - 1939

I anledning af halvtredsåret for den østrigske forfatter Joseph Roths død viste Universitetsbiblioteket, Københavns Universitet Amager, en plancheudstilling om Joseph Roths liv og værk i oktober-november 1989.

Joseph Roth, der er en af de mest betydelige tysksprogede forfattere fra mellemkrigstiden, blev født i 1894 i byen Brody i Galizien, der på det tidspunkt hørte til det østrig-ungarske dobbeltmonarki. Begge forældre var jødiske, men faderen forlod familien, da Roth var halvandet år gammel.

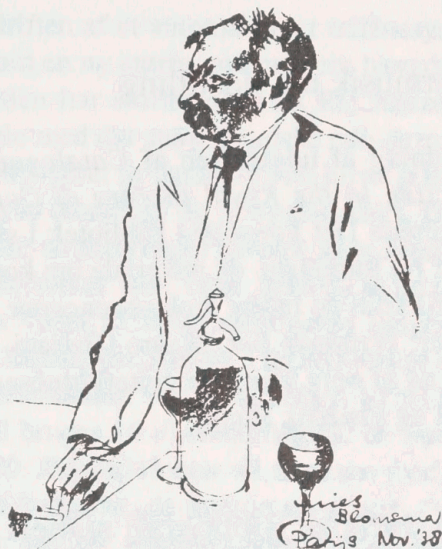
I 1913 drog Roth til Wien for at studere, og efter Første Verdenskrig blev han hurtigt kendt både som journalist og forfatter. Hans barndom i Galizien og den østjødiske kultur blev en vigtig inspirationskilde for Roth i hele hans karriere.

Roth giftede sig i 1922, men hans hustru blev syg og måtte under konstant pleje som uhelbredelig schizofren. Hun blev myrdet af nazisterne i 1940 som led i deres såkaldte "enthanasi-program".

I 1925 rejste Roth til Paris, og her blev han med få afbrydelser til sin død i 1939. Han blev hurtigt verdenskendt med romaner som *Hiob* (1930), på dansk med titlen *Mendel Singer*, 1931, og *Radetzkyarsch* (1932), på dansk i 1933. Hans idé med journalistikken var, sagde han selv, "at tegne tidens ansigt", og han var en umådelig klartseende skribent, der fra starten erkendte og advarede mod nazismens farer. - Hans eget ideal var - måske bevidst naivt - en bagudrettet utopi: en idealiseren af det gamle Østrig-Ungarn og et ønske om at få Otto af Habsburg tilbage som regeringsleder.

Selv om Roth i sammenligning med andre emigrantforfattere tjente ganske godt, havde han dog permanent økonomiske problemer, bl.a. på grund af sin levevis - han boede på hotel og tilbragte dagene på café - og på grund af sit store alkoholforbrug, der var en nødvendighed for at han kunne skrive. Hans sidste værk hedder betegnende nok *Legenden om den hellige dronker*.

Joseph Roth tegnet af Mies Blomsma i Paris november 1938, 6 måneder før hans død. Under tegningen har Roth skrevet: "Dette er virkelig mig; ond, fordrukken, men intelligent".

Das bin ich wirklich; böse,
betroffen, aber geistreich.

Joseph Roth

Roth brød sammen i sin stamcafé den 23. maj 1939, da han hørte om vennen, forfatteren Ernst Tollers selvmord. Fire dage efter var han død.

Plancheudstillingen var stillet til rådighed af Den Østrigske Forbundsrepublik. Forskningsbibliotekar, cand.mag. Willy Dähnhardt, Det kongelige Bibliotek, oversatte plancherne fra tysk til dansk og arrangerede en udstilling med værker af og om Joseph Roth, bl.a. førsteudgaver af hans værker.

Rabindranath Tagore på Amager

I oktober 1989 afholdt Orientalisk Afdeling i samarbejde med NIAS (Nordisk Institut for Asienstudier) en udstilling *Tagore, fra fødsel til død*, i forhallen på Københavns Universitet Amager. Anledningen var Tagore-ugen, hvor der var mulighed for at høre foredrag om den store digter, samt lytte til hans egne sange og musik.

Forskningsbibliotekar, mag.art. Frede Møller-Kristensen søgte igennem udstillingen at belyse forskellige sider af det alsidige geni: blandt andet Tagore som poet, som prosaforfatter og som billedkunstner.

Guitarmusik og -udstilling

I anledning af udgivelsen af *Catalogue of the Rischel and Birket-Smith Collection in the Royal Library of Copenhagen* (læs andetsteds herom), arrangerede Det kongelige Bibliotek i sin kantine en udstilling af udvalgte værker fra samlingen og materiale om komponisterne og samlerne.

Dertil kom en række frokostkoncerter med værker af de store guitarkomponister: Fernando Sor, Mauro Giuliani, Napoleon Coste og Johann Kaspar Mertz og af vore hjemlige guitarvirtuoser og komponister Søffren Degen og Henrik og Frederik Rung.

Dansk Juridisk Bibliografi nu helt à jour

Sidst i 1989 udkom Dansk Juridisk Bibliografi 1988-89, udarbejdet af forskningsbibliotekar, cand.jur. Lotte Jacobsen.

Den indeholder en systematisk ordnet oversigt over danske juridiske bøger, artikler, betænkninger m.v. publiceret i 1988 og indtil slutningen af 1989.

Dansk Juridisk Bibliografi 1988-89 adskiller sig på en række punkter fra sine forgængere. Den er bl.a. forenklet i sit koncept, idet de bibliografiske poster alene optræder i et systematisk ordnet kapitel suppleret med et emneregister - og som noget nyt - et personregister.

Det er meningen, at bibliografien - ud over at udkomme i bogform - også skal være tilgængelig i Det kongelige Biblioteks online database REX. Der vil den blive søgbar - ikke alene for lånerne på biblioteket, men for alle - over telefonnettet og teletjenester som f.eks. Teledata. Bibliografien forefindes allerede i en disketteudgave og er tilgængelig for søgning på Det kongelige Bibliotek på Slotsholmen.

Den database, der ligger til grund for de trykte eller elektroniske udgivelser, ajourføres løbende og anvendes i bibliotekets daglige informations- og dokumentationsvirksomhed inden for retsvidenskab.

One small step One giant leap

Der har været en vis ro om edb på Det kongelige Bibliotek og Universitetsbiblioteket - efter idrifttagningen af tvillingekonfigurationen for snart et år siden. I den forløbne tid er den maskinelle udbygning uden for maskinstuen fortsat i et roligt tempo. Diverse råd og udvalg har gennemarbejdet problem-

stillinger ved overgangen til og driften af et automatiseret udlånssystem, og samtidig er der indgået kontrakt om en ny større og hurtigere hovedmaskine fra leverandøren, der i mellemtiden har skiftet navn til RC International, samt indgået et snævert samarbejde med det store engelske edb-firma ICL.

De to nuværende RC8000'er vil i løbet af foråret 1990 blive afløst af én maskine en generation nyere - d.v.s. hurtigere og billigere i drift. Betegnelsen er RC9000C, hvor C'et betyder, at den bruger samme programmel, som der nu anvendes til REX. Herved bliver man også nødt til at udskifte de mindre regnemaskiner - frontends - som RC8000 maskinerne bruger i deres kommunikation med TELLABS lokalnettet, kaldet TREND-nettet efter leverandøren TREND A/S. De nye maskiner har betegnelsen RC911, populært kaldet LANMUX'er. Der skal bruges 16 til erstatning for de nuværende 128 adgange - 64 på hver RC8000. Edb-sektionen vil sammen med medarbejdere fra RCI sørge for, at REX brugerne, de interne såvel som de eksterne, generes mindst muligt i deres daglige arbejde under denne ombytning. Nærmere besked om de dage og tider vil blive meddelt senere.

Når de nye LANMUX'er har overtaget de gamle frontends arbejde, vil disse blive fjernet for at give gulvplads til ovennævnte RC9000C, som forventes leveret i december 1990. Idrifttagningen af denne vil blandt andet omfatte en ny basegenerering af REX, hvor søgevejene justeres, hovedsagelig for at give adgang til administrative opgaver, af hvilke styringen af en brugerregistrant er den væsentligste. Udlånsmodulet til REX vil blive indkøbt og afstemt med det decentrale udlånsprogrammel, der vil komme til at køre på RC900 type datamater under UNIX styresystemet. Der udestår afklaring af nogle detaljer, før en endelig plan over det samlede fremtidige REX system kan fremlægges. De nuværende brugere af REX vil ikke blive berørt af indkøringen af RC9000C med udlån.

Erhvervelser

Danske Afdeling

Thomas Kingo: Den forordnede Ny Kirke-Psalme-Boog. Kjøbenhavn 1709 og medindbundet Collecter, Epistler og Evangelier, 1707 og En Andægtig Bønne-Bog, 1708, indbundet i samtidigt sort skindbind rigt dekoreret med blomsterranker og rosetter i guldtryk på permerne og fint ciseleret guldsnit.

60 komponerede forlagsbind fra ca. 1870 til 1920 og 25 forlagskartonner erhvervet til Danske Afdelings Bogbindsamling med bistand af Harald Ilsøe.

Håndskriftafdelingen

Kort efter erhvervelsen af balletmester Harald Landers arkiv har Håndskriftafdelingen modtaget en række aktstykker vedrørende Landers opsætning af "Etude" m.v.

Endvidere er erhvervet en stor samling breve vedrørende familien Wulff, bl.a. Henriette Wulff og etatsrådinde Ida Koch, f. Wulff; samt biskop N. Fabers og hans Datters dagbøger fra deres store europæiske rejse i 1846.

Desuden er anskaffet en samling breve og andre papirer til redaktør Ole Storm. Der er især tale om forfatterbreve, bl.a. fra Aksel Sandemose, Hertil Hans Bendix' portrættegning af Ole Storm, som indgår i bibliotekets Bendix-samling.

Forlagskorrespondance m.v. med Inge Sønderby vedrørende Knud Sønderby. Hertil Knud Sønderbys oversættelser af George Bernard Shaw's arbejder "Candida" og "Jeanne d'Arc", samt Jens Barfoed: Knud Sønderbys essays (specialeafhandling).

Fra Dansk Pressemuseum og -arkiv er modtaget samlinger vedrørende Holger Berni, Viggo Cavling, Th. Chr. Faaborg, Anker Kirkeby, Peter Nansen, Frejlif Olsen og Chr. Søndergaard. Herfra også Hans Bendix: Tegning af Johs. Dam.

Materiale vedrørende Cirkus Charles Hinné.

Supplerende materiale til Håndskriftafdelingens Vilh. Grønbech-Fire manuskripter af Harald Giersing.

Julius Lange: Brev til kultusminister I.F. Scavenius vedrørende Georg Brandes, dateret 21. oktober 1890.

Judaistisk Afdeling

Facsimile af Rothchild Miscellany. Et 1400-tals manuskript som beror i Israel Museum, udført i facsimile af FACSIMILE EDITIONS, London.

Kort- og Billedafdelingen

En samling fotoalbum m.v. hidrørende fra boet efter bogbindermester og bogkonservator Birgitte Dall.

En samling familiefotografier m.v. hidrørende fra H.H. Prins Peter.

1 daguerreotypi af kaptajn Johan Peter Christian Weldingh (1799-1849) fotograferet af Georg Schou. Fra tolddirektør J.V. Henriksen.

En samling billeder m.v. vedrørende familien Elfelt. Fra redaktør, mag. art. Kjeld Elfelt.

Musikafdelingen

Musikafdelingen har anskaffet et nyt, enestående monumentalværk *Renaissance Music in Facsimile*, udkommet 1986ff.

Værket, der udgør 59 bind, består af facsimileudgaver af nogle af de mest betydningsfulde håndskrevne og trykte musikalske kilder fra 1500 og 1600-tallet, beroende i biblioteker og arkiver rundt om i Europa.

De mange videnskabelige monumentaludgaver, som står opstillet på universitetsbiblioteker og i nationalbiblioteker verden over, genspejler den store interesse for renaissancemusik, som er vokset frem i den sidste halvdel af vort århundrede. Fra slutningen af det 19. århundrede til midten af det 20. var det først og fremmest de enkelte renaissancekomponisters samlede værker, der udkom i videnskabelige udgaver. Den sidste halvdel af det 20. århundrede har musikforskerne mest koncentreret sig om specielle geografiske områder, visse genrer eller bestemte perioder inden for renaissancen.

Musikken i *Renaissance Music in Facsimile* er hentet fra 29 forskellige kilder og spænder fra kirkelig musik af franske, flamske og italienske mestre til samlinger af lokale chansons brugt dengang på stedet, fra instrumental-musik af Ferrabosco, de Monte, Morley og Byrd til italienske korbøger.

Af særlig interesse for Danmark er MS EGERTON 3665 fra British Museum, der bl.a. indeholder madrigaler af den danske komponist Magnus Pedersen (ca. 1583 - ca. 1623) eller, som han kaldes Magno Petreio Dano, skrevet ned af Francis Tregian mens han sad fængslet i Tower, anklaget for ikke at ville deltage i den anglikanske gudstjeneste. Tregians kilde til Mogens Pedersøns Madrigali, libro secondo, var sandsynligvis den trykte udgave fra Venedig 1611.

Renaissance Music in Facsimile belyser tidens smag, hvad og hvordan der blev spillet og sunget dengang. Uden redaktionelle kommentarer til fortegn, manglende taktstreger o.lign., fremtræder musikkens nodebillede, som det

fremtrådte i renaissance. Musikstuderende og musikforskere kan nu sidde med de store videnskabelige udgaver og sammenligne med facsimileudgivelserne af primærkilderne, hvor de bl.a. kan studere de forskellige håndskrifter.

Til slut bør det nævnes, at *Renaissance Music in Facsimile* er trykt på syrefrit papir og lovet en levetid på 250 år!

Personalia

Førstebibliotekar Steen Bille Larsen deltog 3. - 5. oktober 1989 som medarrangør i Nordisk Symposium i København: *Hitler-flygtninge i Norden. Landflygtighed og politisk exil 1933-1945*; deltog 17. - 18. oktober 1989 i 3. møde i *Conference of European National Librarians* i Madrid; deltog 8. - 9. november 1989 i konference om *Samarbejdsmodeller*, arrangeret af Sammenslutningen af Danmarks Forskningsbiblioteker, på Gl. Avernæs.

Forskningsbibliotekar Henrik Dupont deltog 2. - 6. oktober 1989 i Danmarks Biblioteksskoles kursus i Lund omhandlende *Skåne, Halland og Blekinge i arkiv, bibliotek og museum*; 1. - 3. november 1989 i *Danske Kortdage* i Sønderborg arrangeret af Dansk Kartografisk Selskab. Konferencen viste de nyeste udviklinger inden for kartografien, bl.a. blev flere projekter om anvendelse af ny teknologi ved registrering omtalt; deltog 12. - 15. november 1989 i 4. Nordiske Fotosymposium arrangeret af Nordiska Museet i Stockholm med temaet *Fotografi, Samhälle, Museum*, med ca. 70 deltagere fra arkiver, biblioteker, museer og fotografkredse.

Førstebibliotekar Ulf Haxen deltog 11. - 15. september 1989 i kolloqviet *Hebraica in Europe*, arrangeret af School of Oriental and African Studies, University of London og British Library, og bidrog med foredraget: *Codex Hebraicus XXX: A Source for the Hebrew Poetry of Spain*; deltog 30. oktober - 2. november 1989 i symposium arrangeret af Det kongelige Bibliotek og Københavns Universitet, og bidrog med foredraget: *The Jews of Sefarad. A Trilingual Community*; deltog 11. - 17. december 1989 i kongres på Universidad Complutense, Madrid med foredrag: *Harga-Muwassaha: Metres In Conflict*; er udnævnt til formand for Selskabet for dansk jødisk historie.

Ingeniør Ivar Hoel deltog 29. - 30. oktober 1989 i Nordisk Videnskabelig Bibliotekarforbunds rundbordskonference om bevaring i Uppsala, Sverige, og fremlagde en dansk situationsrapport.

Forskningsbibliotekar Sven Jacobsen har 16. oktober 1989 forevist Danske Afdeling og fortalt om afdelingens virke for Michael G. Holcroft,

Director, The British Council, Denmark; har 25. oktober 1989 på et kursus i DK5 for bibliotekarer fra forsknings- og folkebiblioteker på Danmarks Biblioteksskole holdt en dobbeltforelæsning om *Danske Afdeling og DK5*.

Førstebibliotekar Ib Rønne Kejlbo deltog 12. - 15. november 1989 i 4. Nordiske Fotosymposium arrangeret af Nordiska Museet i Stockholm med temaet *Fotografi, Samhälle, Museum*, med ca. 70 deltagere fra arkiver, biblioteker, museer og fotografkredse.

Overbibliotekar Erland Kolding Nielsen besøgte 8. - 10. oktober 1989 efter invitation Oslo Universitetsbibliotek, Deichmannske Bibliotek, Riks-bibliotekstjenesten og Statens Bibliotekstilsyn, Oslo, og holdt to foredrag på Oslo Universitet *Om at ændre supertankerens kurs. Mål, midler og metoder i Det kongelige Biblioteks modernisering, og Sirenernes sang. Nationalbiblioteksproblemer i Danmark*. Det første gentoges 10. oktober 1989 for afdelingslederne på Deichmannsk Bibliotek, Oslo kommunes hovedbibliotek; holdt 24. oktober 1989 foredrag: *Bibliotekssektorforskning i praksis. Den institutionspolitiske synsvinkel*, på Danmarks Biblioteksskoles konference Biblioteksforskningen og forskningsbibliotekerne; holdt 27. oktober 1989 foredrag: *De nordiske nationalbiblioteker og det internationale biblioteks-samarbejde*, under kurset International og komparativ bibliotekskundskab på Bibliotekshøgskolan, Borås, Sverige; arrangerede 16. november 1989 i Sammenslutningen af Danmarks Forskningsbibliotekers regi et dagseminar på Det kongelige Bibliotek om *Forskningsbibliotekernes hjemkaldelses- og inddrivelsesvirksomhed - problemer og praksis*; deltog 29. - 30. november 1989 i Bibliotekstilsynets folkebiblioteksledermøde på Nyborg Strand; 5. december 1989 interview ved journalist Elizabeth Asger Olsen i DR Program 1's Magasin - om erhvervelsen af balletmester Harald Landers arkiv; deltog 7. december 1989 i workshop arrangeret af EF's Generaldirektorat XIII om et *European Register of Microformmasters (EROMM)* i Luxembourg; 8. december 1989 indslag i TV-Avisen om Ny Carlsberg-fondets donation af faksimileudgaven af Henrik Løves Evangeliar fra det 12. århundrede; holdt foredrag: *Teoretiske og metodiske synspunkter på en systematisk approach til disciplinen informations- og litteratursøgning inden for humaniora og samfundsvidenskab*, på Forskningsbibliotekar- og dokumentalistuddannelsens 13. hold, modul II, på Danmarks Biblioteksskole.

Bibliotekar Inger Marie Kromann Hansen deltog 2. - 6. oktober 1989 i Danmarks Biblioteksskoles kursus i Lund omhandlende *Skåne, Halland og Blekinge i arkiv, bibliotek og museum*.

Assistent Tim Pallis holdt 11. november 1989 et foredrag: *Zen som kunstnerisk inspirationskilde*, i forelæsningsrækken: Japansk arkitektur, filosofi og havekunst, Danske Arkitekters Landsforbund.

Fg. afdelingsleder, forskningsbibliotekar Stig Rasmussen deltog 24. oktober 1989 i Danmarks Biblioteksskoles temadag: *Biblioteksforskningen og forskningsbibliotekerne*; deltog 30. oktober 1989 i egenskab af fg. leder af biblioteket ved Nordisk Institut for Asienstudier (NIAS) som Det kongelige Biblioteks repræsentant i instituttets styrelsesmøde.

Forskningsbibliotekar Charlotte Rohde deltog 26. oktober 1989 i Founding Workshop for the European Association of Japanese Resource Specialists (EAJRS), der afholdtes på Staatsbibliothek Preussischer Kulturbesitz, Westberlin. Hun indvalgtes i bestyrelsen af den nyoprettede forening og til redaktør af foreningens nyhedsbrev.

Førstebibliotekar Annika Salomonsen deltog 24. oktober 1989 i møde på Danmarks Biblioteksskole om Biblioteksforskning; besøgte 28. november Den Danske Frimurerordens Stamhus; deltog 5. december i CD-ROM seminar på UNI.C.

Forskningsbibliotekar Lise Hesselager og afdelingsbibliotekar Esther Skaarup deltog 2. - 6. oktober 1989 i Paris i det årlige møde for ledere af de nationale ISDS-centre.

Bogbindermester Knud Erik Larsen og bogbinder Per M. Laursen deltog 30. oktober - 1. november 1989 i NVBF's rundbordskonference i Uppsala om konservering, bevarende och tillgänglighet.

Førstebibliotekar Ib Rønne Kejlbo, afdelingsbibliotekar Inger Lise Nørregaard og bibliotekar Lizzi Schwenger deltog 1. - 3. november 1989 i Danske Kortdage 1989 i Sønderborg, arrangeret af Danske Kartografisk Selskab.

Førstebibliotekar Annika Salomonsen, bibliotekarene Else Jensen-Storch, Lene Knudsen og Annelise Schwarz deltog 27. november i Periodicamøde i Rigsbibliotekarembetet.

Forskningsbibliotekernes fælles montrepulje retningslinjer for administration

1. Forskningsbibliotekernes fælles montrepulje ejes af Det kongelige Bibliotek, Statens Bibliotekstjeneste og Statsbiblioteket i forening. Montrepuljen er beskrevet i et tillæg til denne aftale.
2. Det kongelige Bibliotek varetager vederlagsfrit den daglige administration. Det kongelige Bibliotek stiller opbevaringsplads til rådighed og sikrer at monterne og deres elektriske alarmanlæg ikke er behæftet med fejl ved afgang fra Det kongelige Bibliotek.
3. Monterne kan benyttes af de tre institutioner, samt - ved en af de tre institutioners formidling - udlånes til andre institutioner efter retningslinjer, aftalt mellem de tre institutioner, der ejer montrepuljen.
4. Hvert år i juli måned indgiver de tre institutioner til Det kongelige Biblioteks Kontakt- og Oplysningsafdeling ønske om reservationer af monterne i det følgende kalenderår. I august udsender Kontakt- og Oplysningsafdelingen en oversigt over modtagne reservationer. Endelig reservationsliste udsendes primo december.
5. I tilfælde af overlap af reservationer har de tre institutioner præference i rotation efter denne rækkefølge: 1. Statsbiblioteket, 2. Statens Bibliotekstjeneste, 3. Det kongelige Bibliotek. Det fremgår af oversigten fra Kontakt- og Oplysningsafdelingen, hvilken institution, der står for tur til præference.
6. I perioder, hvor monterne ikke er reserverede, kan de rekvireres af hver af de tre institutioner uden varsel.
7. Transport af monterne foretages af anerkendt flyttefirma. Udgifterne, herunder forsikring, ved transport og returtransport afholdes af rekvirenten. Ved udlån til andre end de tre institutioner, der ejer montrepuljen, skal der tegnes forsikring, svarende til nyværdien.
8. Eventuelle lejeindtægter ved udlån af monterne deles mellem Det kongelige Bibliotek, Statens Bibliotekstjeneste og Statsbiblioteket i forhold til deres indskud i puljen.
9. Ved årets slutning udsender Kontakt- og Oplysningsafdelingen en oversigt over lån i det forgangne år.

Montrepuljen består af 20 sikringsmontrer med følgende specifikationer:
Pultmontrer med målene 120 x 60 cm, højde ca. 1 meter, rammer af aluminium og hærdet stål. Lysninger bestående af glas og lexan.